

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 101

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 30 oktober 2020

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Schoolproject 'Oog voor Lekkers' - Stand van zaken (2)

Het project 'Oog voor Lekkers', gefinancierd door Europa en in samenwerking met Onderwijs, Gezondheidsbeleid en Landbouw, beoogt het stimuleren van het aanbod aan gezonde voeding en dranken op school.

Het project loopt sinds het schooljaar 2017-2018 en onderging gaandeweg enkele aanpassingen om de regeling nog flexibeler te maken. Concreet krijgen scholen uit het basisonderwijs (kleuter- en lagere school) die meestappen in het project gedurende tien weken in het eerste trimester één portie groenten of fruit en/of één portie melk per leerling en per week terugbetaald. Voor scholen uit het buitengewoon lager en secundair onderwijs en scholen uit het basisonderwijs met een minimum van vijftien procent kwetsbare leerlingen (= met een studietoelage) gaat het over twintig weken (tien weken in het eerste en tien weken in het tweede trimester).

Nieuw dit jaar is dat het pakket van Oog voor Lekkers niet enkel focust op gezonde voeding, maar ook op beweging en mentaal welzijn. Zo krijgen leerkrachten speciaal uitgewerkt lesmateriaal aangereikt waarmee ze aan de slag kunnen. Zo zijn er bijvoorbeeld video's rond de mascottes Slurp & Slice, maar ook uitdagingen die worden aangedragen door bekende Vlamingen.

Vorig schooljaar werd er voor het project in 2,29 miljoen euro voorzien aan Europese en Vlaamse middelen (Departement Landbouw en Visserij en het Agentschap Zorg en Gezondheid). Er is ook steun uit de groente-, fruit- en zuivelsector.

Zoals blijkt uit mijn eerdere schriftelijke vragen (nr. 68 van 16 november 2018 en nr. 138 van 7 december 2018) waren er de voorbije schooljaren telkens meer dan duizend deelnemende scholen.

Het secundair onderwijs kon tijdens het schooljaar 2019-2020 instappen in Snack & Chill. Dat project wil (buiten)gewone secundaire scholen helpen om gezonde snacks in een gezellig kader aan te bieden. Gezien de coronacrisis en het feit dat samen fruit snijden en dat gezellig samen opeten in een bar moeilijk kan volgens de richtlijnen aangaande het bewaren van afstand, wordt Snack & Chill dit schooljaar niet aangeboden.

1. Hoeveel scholen dienden dit en vorig schooljaar (2019-2020 en 2020-2021) een erkenningsaanvraag in voor het project Oog voor Lekkers? Voor hoeveel scholen werd deze aanvraag goedgekeurd? Graag een onderverdeling per schooljaar en per provincie. Hoe is telkens de verdeling basisonderwijs en buitengewoon lager en

secundair onderwijs? Hoeveel van deze scholen tellen minstens vijftien procent kwetsbare leerlingen?

2. Hoeveel leerlingen konden en kunnen bijgevolg vorig en dit schooljaar van het aanbod genieten? Graag een opdeling per provincie en per schooljaar en naargelang het gaat over leerlingen van de kleuter-, basis- of secundaire scholen.
3. Is er een evolutie merkbaar in het aantal deelnemende scholen door de jaren heen? Hoe is die desgevallend te verklaren?
4. Hoeveel van het voorziene budget werd vorig schooljaar daadwerkelijk aangewend? In welk budget werd voorzien voor dit schooljaar?
5. Hoeveel scholen dienden tijdens het schooljaar 2019-2020 een aanvraag in voor deelname aan het project Snack & Chill? Hoeveel aanvragen werden goedgekeurd? Graag een opdeling per provincie en naargelang het ging om gewoon dan wel buitengewoon secundair onderwijs.
6. Hoeveel leerlingen konden vorig schooljaar genieten van het project Snack & Chill?
7. Hoe werd het project Snack & Chill na het eerste schooljaar waarin het werd aangeboden, geëvalueerd? Zijn er naar de toekomst bijstellingen nodig? Zal ook binnen dat pakket meer aandacht gaan naar voldoende beweging en mentaal welzijn? Is er nood aan een bredere bekendmaking?
8. Het project Snack & Chill wordt dit jaar niet aangeboden omwille van de coronacrisis. Op welke manier worden secundaire scholen toch aangemoedigd om de nodige aandacht te besteden aan gezonde voeding en gezonde gewoontes?

ANTWOORD

op vraag nr. 101 van 30 oktober 2020

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1-4. Dit valt onder de bevoegdheid van Vlaams landbouwminister Hilde Crevits.

5. In schooljaar 2019-2020 dienden 113 scholen (waarvan 16 BuSO) een aanvraag tot deelname in. Alle aanvragen werden goedgekeurd.

Antwerpen: 27

Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 6

Limburg: 18

Oost-Vlaanderen: 14

Vlaams-Brabant: 21

West-Vlaanderen: 27

Van deze scholen vroegen 64 scholen een toolkit aan. Deze toolkit is gefinancierd met middelen van de Europese schoolregeling en Oog voor Lekkers en bevat materialen die de school kan gebruiken bij het uitbaten van de schoolbar. Van deze scholen zijn we zeker dat ze in januari klaar waren met de voorbereidingen om de schoolbar op te starten in februari.

6. Op deze vraag kan geen volledig antwoord gegeven worden. Scholen konden bij inschrijving kiezen of ze wensten te genieten van korting op fruit en groenten, aangeboden door Delhaize, ALDI en Colruyt. **Enkel** scholen die voor dit aanbod kozen, moesten – o.w.v. organisatorische redenen - op voorhand doorgeven voor hoeveel leerlingen ze het schoolwinkeltje zouden openhouden. Voor deze scholen (= 54% van het totaal aantal deelnemende scholen) bedraagt het aantal 12.382 leerlingen.

7. In schooljaar 2018-2019 werd Snack & Chill grondig geëvalueerd in 19 secundaire scholen, en goedgekeurd. De evaluatie gebeurde op basis van een vragenlijst en focusgroeps gesprekken bij de leerlingen, en een vragenlijst en een telefonisch interview met de trekker van het project op school. Uit de resultaten blijkt dat 47% van de leerlingen fruit gekocht heeft in het winkeltje, waarvan 75% meerdere keren. Ook gaf een overgrote meerderheid van de leerlingen (84%) aan dat ze het leuk vonden dat er gezonde snacks verkocht werden op school. De helft van de leerlingen zei dat het winkeltje ervoor zorgde dat ze meer gezonde tussendoortjes aten dan gewoonlijk. In deze infografiek worden enkele resultaten visueel voorgesteld. In het evaluatie rapport staan alle resultaten uitgebreid beschreven.

De geplande evaluatie in schooljaar 2019-2020 kon helaas niet doorgaan omdat Snack & Chill vanaf de 5de fruitweek stopgezet werd omwille van corona. De periode waarin fruit verkocht werd, is te kort om het project goed te kunnen evalueren en bovendien hadden leerkrachten in deze periode andere prioriteiten.

Toch zullen we in de toekomst enkele **bijsturingen** doen op basis van (terugkerende) opmerkingen van deelnemende scholen, drop-out van scholen en onze eigen ervaringen:

- in plaats van een eenmalige communicatie in augustus/september, zullen we in de toekomst op twee verschillende tijdstippen communiceren over het project. Met de communicatie in april willen we geïnteresseerden (bv. leerlingen, leerkrachten, directie,..) motiveren om draagvlak te creëren voor het project op school. Met de

communicatie in september/oktober moedigen we scholen aan om in te schrijven. Zo verlaagt de kans dat scholen uitvallen eens ze zich inschrijven, aangezien ze op voorhand al kunnen nagaan of er draagvlak is voor het project op school. Bovendien zorgt de communicatie op 2 tijdstippen voor een **grotere bekendmaking**. Verder zouden we in september grotendeels samen communiceren met Oog voor Lekkers, zodat beide projecten elkaar kunnen versterken.

- Terwijl we de voorbije jaren voornamelijk communiceerden naar leerkrachten, willen we in de toekomst meerdere doelgroepen aanspreken, nl. leerlingen, directeur of ander lid van het schoolteam, ouder, leverancier en lokaal bestuur. Op de webpagina van Snack & Chill werd toegevoegd hoe elke doelgroep aan de slag kan gaan. In de toekomst gaan we dus **breder bekendmaken**, door ook naar deze groepen te communiceren.
- De procedure voor inschrijving en samenwerking met retailers bleek te complex, en werd als gevolg daarvan vereenvoudigd. Scholen moeten bij inschrijving niet meer doorgeven of ze korting willen of niet, en geven ook geen top 3 van winkels. Ze moeten m.a.w. nog niet meteen beslissen waar ze fruit/groenten willen halen. De aanvraag voor fruit en groenten (en de bijhorende korting) wordt geregeld bij de retailer zelf, nl. via een online platform naar waar Gezond Leven de scholen kan doorverwijzen. Dit zal ervoor zorgen dat er minder uitval is, want scholen zullen intekenen op de website van de retailer wanneer ze effectief beslist hebben dat ze van start zullen gaan. Ook de procedure zelf (om groenten te bestellen) zal eenvoudiger zijn dan de voorbije jaren. Als gevolg van deze wijziging werd het startpakket (= map met fiches om het project te starten op school) aangepast.
- Net zoals in schooljaar 2019-2020 zullen deelnemende scholen een **toolkit** kunnen aanvragen. De toolkit is gefinancierd met middelen van de Europese schoolregeling en Oog voor Lekkers. De overschot van de toolkits van schooljaar 2019-2020 zal hiervoor gebruikt worden.
- In het startpakket - waarvan druk en verzending naar scholen in schooljaar 2019-2020 gefinancierd werd door de Europese schoolregeling en Oog voor Lekkers - wordt de link gemaakt met **beweging, lang stilzitten en mentale gezondheid** (zie stap 7 in stappenplan). Met Snack & Chill ijveren we voor een gezond aanbod in een gezellige ruimte, of beter een ontspanningshoek, waar leerlingen samen zijn en plezier hebben. Een boost voor het welbevinden en schoolklimaat. Het lijkt ons opportuun om hieraan meer aandacht te besteden in de communicatie over het project. Wat betreft beweging geven we concrete tips hoe ze bij de acties rond voeding aandacht kunnen besteden aan beweging en lang stilzitten (bv. plaats voornamelijk statafels bij de bar, zodat leerlingen hun gezonde snack rechtstaand kunnen eten).

Het (aangepaste) project stond op punt voor de bekendmaking in september, maar omwille van corona werd beslist om het project niet te lanceren.

8. Gezien Snack & Chill niet door zou gaan, werd meer aandacht besteed aan de implementatie van de bestaande materialen naar onderwijs. Zo werd in de zomermaanden een communicatiestrategie bedacht en uitgeschreven, om de implementatie naar de setting onderwijs te optimaliseren. Het einddoel is dat **Gezonde School** wordt gezien als dé plaats om kwaliteitsvolle materialen (o.a. rond thema voeding) te zoeken. Ten eerste werd de **facebookgroep Gezonde School** verder uitgebouwd. In de groep worden rond thema voeding wekelijks berichten gepost. Verder vonden in 2020 12 **facebookadvertenties** plaats gericht naar leerkrachten secundair onderwijs. Om het bereik te vergroten delen we sommige berichten in **facebookgroepen waarin de doelgroep zich bevindt**, o.a. 'Lesideeën secundair onderwijs'.

Verder zijn alle materialen thema voeding voor secundair onderwijs terug te vinden op preventiemethodieken.be. Ook staan in totaal ondertussen 47 leermiddelen van Gezond Leven thema voeding op **KlasCement** die gebruikt kunnen worden door secundaire scholen. Ook hebben we dit jaar met 9 betalende acties materialen rond thema voeding (secundair onderwijs) in de kijker gezet. Verder hebben we ook samen met enkele partners (o.a. Rikolto, GoodPlanet, MOS) een deelsite op KlasCement: 'Gezonde en duurzame voeding op school'. Ook onze leermiddelen voeding zijn te vinden op deze deelsite, en worden op deze manier gepromoot. Ook via de website en verschillende nieuwsbrieven van **Klasse** adverteerden we in 2020 7x materiaal rond voeding gericht naar secundair onderwijs. Verder wordt ook gevraagd aan **partners** om onze berichten via hun kanalen te delen, bv. aan MOEV, Ouderkoepels, Logo's, departement onderwijs, onderwijskoepels. Ook via de nieuwsbrief gezonde school, en een rechtstreekse mailing naar de scholen werden materialen voeding in de kijker gezet. Ook werden de voedingsmaterialen voorgesteld op de onderwijsbeurs TeachUp 2020.

In de communicatie wordt steeds rekening gehouden de huidige situatie (bv. focus op online materiaal bij afstandsonderwijs). Als gevolg van corona vonden ook enkele nieuwe acties plaats. Zo hebben we 'gezond-in-uw-kot challenges', 'Leerkracht vs leerling uitdagingen' en (digitale) lesideeën gepost in de facebookgroep Gezonde School.

Ten slotte werd ook nieuwe inhoud voorzien, en hierover gecommuniceerd via bovengenoemde kanalen:

- De E-learning over de leerlijnen gezond leven (waaronder ook de leerlijn voeding) waarin we leerkrachten leren dat de leerlijnen betrouwbare, gebruiksvriendelijke en handige instrumenten zijn om in de klas en op school aan de slag te gaan met o.a. thema voeding.
- Het artikel 'Coronamaatregelen zijn perfect te rijmen met gezonde voeding op school' waarin scholen aangemoedigd worden om te blijven inzetten op gezonde voeding.
- Het artikel 'Veelbelovende projecten rond gezonde schoollunches versterken de roep naar Vlaamse steun' waaruit scholen kunnen concluderen dat het belangrijk is om in te zetten op gezonde maaltijden.